

Jätku leiba!

*Soojad tänusõnad
LEIBURILE,
kelle alati sõbralik
suhtumine ning
toetus ürituste korraldamisel
on andnud energiat
ja jõudu jätkata!*

ELS juhatus

INFOLEHT

Kaastööd, ettepanekud jne.
tel./faks 523 486 Jaak Võsa
tel./faks 677 50 37 Inna Haltsonen
Kujundus: Külli Reinup

Joonistanud Inna Haltsonen

LIHASEHAIGETE SELTSI

INFOLEHT

JUULI 1998 ⑥

VÕRRELDES TEISTEGA

STIL Roots - mis see on?

MIS TEHTUD, MIS TEOKSIL

Heategevus elunormiks

Nädal Robinson Cruso saarel

KONTAKTANDMEID

Eesti Lihasehaigete Seltsi kontor
Tallinna Järve Haigla, IV korrus

Multipleksi Ühing Tallinnas (Tiit)
Neuroloog dr. Merle Ööpik
Invaabi keskus INVARU
Iseseisva Elu Keskus

Geneetiline konsultatsioon

Dr. Katrin Õunap
Dr. Valentin Sander

Energia 8 EE0013 Tallinn
Tel./faks: 677 50 37 Inna Haltsonen
Faks 637 27 34
655 1809
27- 44 85 45 Puusepa 2, Tartu
21 19 20 Lasnamäe tn. 8, Tallinn
Tel./faks 523 486

Oru tn. Lastekliinik, Tartu
Tallinna Lastepolikliinik

Nädal Robinson Cruso saarel

Eestlastel on kombeks end välismaal tutvustades kiirelt teatada, et meie riik on üks väiksemaid Euroopas. Hollandlastele võib selline jutt arusaamatuna tunduda, sest nemad peavad oma 15 miljoni elanikuga ära mahtuma tunduvalt väiksemale maa-alale, mida on sajandeid mere arvelt suurendada püütud.

Oma sissejuhatusega tahan ma öelda seda, et tähtis ei ole mitte riigi suurus, vaid tema alamate tublidus. Holland on oma väiksusest hoolimata ajaloost tuntud kui tõeline mailmariik oma kuulsate maadeavastajate, kunstnike ja tohutute koloniaalalade poolest. Tänapäeval teab iga laps hollandi juustu, puukingi, tuuleveskeid, rääkimata kuulsatest tulpidest.

Kui me Amsterdamis maandusime, siis torkasid koheselt silma kõikjal domineerivad oranžid värvitoonid – just seda värvi särke kannavad Hollandi vutimehed. Pisut autosõitu ja olimegi Mobility Internationali (Madalmaade puuetega inimeste organisatsioon) laagripaigas. Eelnevalt oli meile teada, et veedame sportliku nädala saarel, aga vähemalt mulle oli tõeliseks üllatuseks, et saar ise ei olnud palju suurem kui sellel asuv maja.

Kohalesõitnud seltskond oli tõeliselt rahvusvaheline – kuult Euroopa maalt ning kaks Jaapanist.

Asusime keset küllaltki suurt, maalilist järve, mida kaunistasid vesiroosid. Järve mastaape

silmates tundus uskumatuna, et selle rajasid amsterdamlased käsitsi paar sajandit tagasi, hankides linnaehituseks vajalikku toormet (merikarpe, millest põletati lupja). Tänapäevani säilinud kanalid, mida mööda merikarpe valmivasse linna laevatati, annavad tunnistust hollandlaste ettevõtlikkusest.

Meie päevad möödusid Robinson Cruso saarel aga tõeliselt sportlikult – iga osaleja sai tegelda vastavalt soovile kõikmõeldavate veesportialadega, alates purjetamisest või kanuusõidust ning lõpetades veesuusatamisega (Mida Moonika ka edukalt proovis). Ainult ilmataat ei olnud meiega "ühes paadis", sest sadas peaaegu vahetpidamata.

Õhtuti valmistati teistele tutvumiseks rahvusroogi (meie tegime muidugi kama) ja elati hoolega kaasa jalgpalli MM-le. Meelde jäi jaapanlannade rahvusroog, mille valmistamise tseremoonia ja kasutatavad imerohud paljutõotavad näisid, aga tulemus tavalist nuudlisuppi meenutas.

Täna kui neid ridu paberile sätin, on Hollandi vutimehed juba veerandfinaali jõudnud. Võib-olla aitavad nende edule kaasa ka kaks uut poolehoidjat, kes on veetnud tulpidemaal kauaks meeldejääva nädala.

MOONIKA KRIMM ja PAAVO PALMET

Heategevus elunormiks

Stabiilse ühiskonna üheks tunnuseks on heategevuse laialdane levik ja selle kõige paremaks näiteks on kahtlemata Ameerika Ühendriigid, kus inimesed keskmiselt 2% oma sissetulekust annetusteks suunavad. Ameerika kommete ja elulaadi sissetungi on eurooplane alati teatud reservatsiooniga suhtunud, aga üks kipu negatiivne ikka iseenesest külge jääma, mida ei saa öelda aga järgimist väärivate asjade kohta.

Märtsi algul toimus ELSi juhatusele kahepäevane koolitusprogramm mittetulundusühingute töö korraldamisest. Peamiseks lektoriks oli LISA FRANKEL USA-st, kes rahukorpuslasena juba mõnda aega Eestis tegutsenud.

Eesti kõnekäänd ütleb: "Sealt, kus pole, ei võta surm ka", ehk teisisõnu on heategevus väga otseselt seotud riigi majandusliku olukorraga. Samas on meil tänaseks välja kujunenud paljud tegusad mittetulundusühingud, kes oma tegevuses tuginevad peale riigiorganite aina enam ka erakapitalilt saadavatele vahenditele oma eesmärkide täitmisel.

Mida peab arvestama vahendite taotleja:

1. Püstita selgelt kalkuleeritud eesmärk - kui küsijal endal ei ole täit selgust, ei suuda ta kindlasti veenda ka potentsiaalset investorit.
2. Uuri eelnevalt potentsiaalse annetaja tausta - sellega väldid ebareaalsete taotluste esitamist.
3. Püüa olla võimalikult konkreetne, sest laialivalgud taotlus ei ärata kindlasti piisavalt huvi.
4. Puuetega inimeste organisatsioonidel ei tasuks rõhuda haletsusele, sest see võib tekitada oodatust hoopis vastupidise reaktsiooni.
5. Näe rohkem vaeva kirjaliku taotluse koostamisega, sest kirjalik paber pakub rohkem huvi, kui ilus jutt.
6. Ole järjepidev, kuid mitte pealetükkiv. Selline lühidalt kokku võttes tuleminu jaoks toimunud koolitusest ja loodetavasti ka teistele osavõtjatele. Kindlasti kujuneb heategevus peagi ka meil elunormiks ja just seda tasuks meil ameeriklastelt rohkem õppida.

PAAVO PALMET
ELSi juhatuse liige

ПИСМА НАШИХ ЧИТАТЕЛЕЙ

Меня зовут Лина Виснапуу. Я живу в Эстонии, в 30ти км от Таллинна. Родилась в Сибири. С детства я не могу ходить. Врачи определили заболевание миопатия В. Гоффманна.

Я верю в Лучшее Будущее, в Прогресс всех добрых качеств человечества и науки, для улучшения здоровья и окружающей среды.

Для меня отрадно, когда людям, страдающим болезнями, с ограниченными жизненными возможностями, оказывают реальную помощь.

Очень важно, когда сообща ищут возможности решения проблем. Одному очень трудно.

Я хочу состоять и делать что-то в обществе, где реально можно реализовать свои возможности и получить необходимую помощь.

В ELS я была ещё только один раз, на семинаре и Рождественском ужине, я получила много положительных впечатлений. Надеюсь, что это было не просто Рождественское чудо, а реальная возможность принимать участие в палезных мероприятиях, проводимых ELS.

ЛИНА ВИСНАПУУ, 25 лет
февраль 1998 г

MIS TEHTUD, MIS TEOKSIL

MIS TEHTUD

11. aprillil sai hotellis "Olümpia" teoks seminar puuetega naistele. Esinejateks **MARE ABNER, MARGIT ROSENTHAL, ANNELI JONEKEN** Rootsist jt. Korraldajateks ELS ja Eesti Puuetega Inimeste Koda.

18. aprillil toimus juba traditsiooniliseks saanud Lihasehaigete Seltsi kultuuripäev Tallinnas. Kultuurilembesid seltsiliikmeid oli kokku tulnud üle Eesti. Soovijad said giidi juhatusel teha põnev-hariva ekskursiooni mööda vanalinna, hiljem aga kohvikus jalgu puhata ja keha kinnitada. Kohtuti ka Linnateatri näitleja **HELENE VANNARIGA**. Päev kulmineerus Draamateatris lavastusega "Rohuvoodi". Kordaläinud ürituse organiseerija ja suurevaevanägija oli **INNA HALTSONEN**, kellele osavõtjate poolt suur tänu.

29. - 31. mai – noortelaager Laulasmaal. Seekord juba kolmas Lihasehaigete Seltsi ja Iseseisva Elu Keskuse ühistööna korraldatud noorteseminar toimus teemal: "Rahataotlusprojektid". Seminari viis läbi pr **HELI KASK** ÜRO Arenguprogrammist. Osalejatel oli võimalus kirjutada spetsialisti nõuannetele tuginedes konkreetne projekt. Aluseks võis võtta erinevate rahastajate taotlusvorme. Päeva lõpuks valmis mitmeid asjalikke projekti projekte (ajanappuse tõttu ei jõutud neid väga põhjalikult ette valmistada - seepärast niisugune nimetus), mis lubati edaspidi realselt ellu viia. Kui nii, siis läks koolitus nõ kümnesse. Laagri rahastaja oli Euroopa Komisjoni Delegatsioon Eestis ning samuti toetas Tallinna Linnavalitsus.

1. juunil, so lastekaitsepäeval, oli Nukuteater kutsunud kõiki lihasehaigeid lapsi vaatama Nukuteatri selle aasta esimest vabaõhuetendust "Onu Remuse jutud". Ilm oli ilus, etendus lõbus, pakuti ka maiustusi - no mis sa hing veel ihkad! Mina lähen järgmine kord jälle.

6. juuni - võimaluste päev Kadrioru staadionil. Selle igaastase spordiürituse korraldajaiks on Tallinna Invaspordiühing koostöös Lihasehaigete Seltsiga. Igaüks leidis endale jõukohase spordiala. Inimesi oli Narvast, Võrust, Tallinnast ja mujalt. Kes tahtis lihtsalt kaunist päeva nautida ei pidanud midagi tegema, võis teistele kaasa elada, mere ääres jalutada ja piknikku pidades niisama lobiseda. Nagu öeldud, oli tegu võimaluste päevaga – ja võimalusi jätkus!

27. juuni – Eesti Iseseisva Elu Keskuse poolt korraldatud ümarlaud Viimsis, kus osalesid Harju Orbude ja Lastekodude Liidu liikmed, Iseseisva Elu Keskuse juhid ja ELS-i esindus.

MIS TEOKSIL

* **Karaskil** toimub **31. 07 – 02. 08.** rehabilitatsioonilaager.

Eesti Iseseisva Elu Keskusel käivituvad sügisest kaks projekti, millest osavõtuks võivad huvilised registreeruda tel/faks (22) 523 486

* **INTERNETI PROJEKT.** Projekti raames on võimalik saada praktilist arvutikoolitust. Osavõtuks ei ole vajalikud eelnevad arvutialased teadmised. Õpperühmad moodustatakse vastavalt osavõtjate tasemele ja on suunatud potentsiaalsetele interneti kasutajatele. Koolitust võib saada u. 40 inimest.

* **DEMOKRAATIA ARENGU PROJEKT.** Toimub kolm koolituskursust, kus tutvustatakse iseseisva elu ideoloogiat, puuetega inimesi puudutava seadusandluse nüansse ja protokolle ning etiketti. Õpperühma suurus ca 25 inimest.

Hädavajalikuks on muutunud ka Iseseisva Elu Keskuse vene osakonna loomine, mis ilmselt toimub suve lõpul. Huvilistel võtta kontakti Inna Haltsoneniga. Tel. 2-677 50 37.

TULGE KARASKILE!

Lihasehaigete Seltsi tänavune rehabilitatsiooniseminar toimub **Karaskil 31.07 - 2.08.**

Kohtade arv on piiratud, seetõttu palume eelnevalt registreeruda.

Raske liikumispuudega inimesed võivad võtta kaasa ka abistaja.

Osalustasu 80 krooni (abistaja tasuta).

Toetust Karaski laagris osalemiseks ja transpordihüvitust on võimalik taotleda kohalike omavalitsustelt.

Oma osavõtust teatada 14. juuliks telefonil (2) 677 5037 (Inna Haltsonen).

Vihmaste päevade mõnus ajaviide on teadagi lugemine...

ELS on välja andnud kaks head raamatut,

1. Närvi- ja lihasehaigused (praktiline käsiraamat haigetele)

2. Evald Krogi lugu (lennukas lugu elust enesest)

mida saab osta Inna Haltsoneni käest.

Tel. 677 50 37

Loe ja küsi lisa!

STIL Roots - mis see on?

Kaheksakümne aastatel olid rootsi puuetega inimesed juba küllaltki kindlustatud, teisest küljest nende staatus ühiskonnas ja võimalused ise oma elu korraldada küllaltki madalad. See vastuolu tuli eriti teravalt esile nende invaliidide puhul, kes oma igapäevaeluga toimetulekuks vajasis isiklikku abistajat, kuid pidid leppima ebarahuldava koduabistaja teenusega.

1984. a. toimus Roots - esimene Iseseisva Elu Skandinaavia Konverents, mille tulemusel grupp puuetega inimesi, kes vajasis isiklikku abistajat, panid aluse uuele organisatsioonile, mille nimeks sai STIL (Stockholm Cooperative for Independent Living). STILi põhimõtteks oli, et isiklikku abistajat vajavad invaliidid oskavad ise kõige paremini selle teenuse pakkumist organiseerida. STILi motoks on: "Meie oleme eksperdid!"

Oma tegevuse algaastatel kohati tugevat vastupanu osade poliitiliste parteide, ametiühingute ja teiste puuetega inimeste organisatsioonide poolt. 1987. aastaks jõuti selleni, et suudeti ise oma liikmetele isikliku abistaja teenust pakkuda. Tänu pidevale poliitilisele ja meediatööle on suudetud oma ideed, et puuetega inimene teab ise kõige paremini, mida ta vaja, propageerida üle kogu Rootsi.

Tänapäevaks on STIL mõjuvõimas organisatsioon, mille aastane käive on 90 miljonit SEK-i. Liikmete arv on u. 160 ja kasvab pidevalt. Iga kuu väljastatakse 700 maksetšekki isiklike abistajate töö tasustamiseks. 1996. aastal toodeti 500 000 isikliku abistaja töötundi. Organisatsiooni direktor ja pool palgatöötajast on ise füüsilise puuetega inimesed. Samuti on kõik selle organisatsiooni liikmed raske liikumispuuetega inimesed. Põhikirja järgi saavad STILi hääleõiguslikud liikmed ja juhatuse liikmed olla invaliidid, kes ise oma igapäevaelus kasutavad isiklikku abistajat. STILi põhiülesanne on olla töödandja oma organisatsiooni liikmete isiklikele abistajatele. Iga STILi liige otsib endale ise abilise. Ta on ise abistajale ülemus. Ta vastutab abilise töölevõtmise ja väljaõppe eest, määrab talle tööaja ja kohustused. Nii on liikmete põhikohustus olla hea ülemus oma isiklikule abistajale.

Et organisatsiooni liikmed eluga paremini toime tuleksid, organiseerib STIL neile mitmesugust väljaõpet. Enne kui soovja saab STILi liikmeks, peab ta läbi tegema kursused, kus kogemustega liikmed õpetavad uustulnukale töödandjale vajalikke teadmisi, et tema omakorda suudaks välja õpetada oma isiklikku abistajat. Seda kursust nimetatakse "Bossi kursused". Alles selle kursuse lõpetajal on õigus saada STILi liikmeks ja palgata endale isiklik abistaja. Kursustel õpetatakse, kuidas hinnata oma vajadusi, rahade taotlemist omavalitsustelt, kuidas korraldada abistaja otsimist ja töölepalkamist, töölepingu sõlmimist, isikliku abistaja töökorralduse ja väljaõppe organiseerimist ja vajadusel ka tema vallandamist. Peale selle korraldatakse kohtumisi, kus organisatsiooni liikmed saavad kokku ja vahetavad kogemusi ning annavad üksteisele nõu. Seda töömoodi nimetatakse võrdväärse nõustamiseks (peer support). Kui STILi liige oma raske puude tõttu ei saa ise hakkama omale assistendi palkamise ja töö korraldamisega, leiab STIL abimanageri, kes selle tema eest ära teeb. STILil on lepinguline suhe mitmete erialda spetsialistidega, kes aitavad invaliide juriidilistes küsimustes, suhtlemisel võimuorganitega, rahade taotlemisel jne.

STIL loeb oma suurimaks saavutuseks, et tema liikmed tänu isikliku abistaja teenuse kättesaadavusele suudavad ise oma eluga toime tulla ja ei pea lootma ainult pereliikmete abile. Paljud STILi liikmed on leidnud endale elukaaslase ja soetanud lapsed. Mitmed STILi liikmed on suutnud rakendada oma teadmisi, kuidas olla hea ülemus, oma töökohas väljaspool STILi.

Refereerinud Toomas Mihkelson

RATASTOOLIRETK "LIIKUMISTAKISTUSED"

Käesoleva aasta 4. aprillil korraldas Võrumaa Lihasehaigete Selts ratastooliretke läbi Võru linna, et üle vaadata kui invaliidi- ja inimsõbralik on meie kodulinn.

Üritusest olid kutsutud osa võtma linna- ja maavalitsusjuhid, sotsiaaltöötajad, tervishoiuspetsialistid, linnaarhitekt ja ajakirjanikud.

Keskpäevaks koguneti "Nooruse" esisele väljakule. Tulijaid oli autodega, ratastoolidega, kepi najal ja karkudega. Üles rivistatud oli ka hulgaliselt ratastoole nende jaoks, kes seda sõiduriista proovida sooviksid.

Väikese hilinemisega jõudsid kohale ka sõbrad pealinnast – Helmi, Kadri ja Jaak abistajaga ning kohe alustaski rongkäik vaevalist teekonda mööda Jüri tänavat, et jõuda mõne tunni pärast sihtpunkti Võrumaa Puuetega Inimeste Kotta Karja tn. 17.

Rongkäiku "vedas" Alo Piho, kes hoidis seltskonna tuju üleval lustaka lõõtspillimuusikaga.

Retkes osalejad soovisid käia postkontoris, polikliinikus, apteegis, kirikus, WC-s, pangas, linna- ja maavalitsuses,

sotsiaalabi osakonnas. Kurvastusega tuleb nentida, et ratastoolis ei pääsenud mitte ühessegi nimetatud paikadest, sest puudusid kaldteed. Juhiti tähelepanu ka ristmikel olevatele üle- ja mahasõidukohtadele, kus ratastoolis liiklejal oli üksi raske või koguni võimatu neid ületada.

Vaevatult ja väsinutena jõuti invakotta, kus aga mängis Rõuge külakapell ja ootas kaetud peolaud, sest retk oli ühhitatud meie seltsi esimese sünnipäevaga. Ühtlasi tuletasime meelde (tervetele) ametnikele, et ka invaliid tahab arsti juurde, WC-sse, sauna, panka, postkontorisse jne.

Mis on muutunud? Kas on näha tulemusi? Juba on. Üks kaldpind ristteel (koht, mille ületamine lõppes põdsasse sõiduga) tehti korda paari päeva pärast ja valmimas on projekt kaldtee ehitamiseks sotsiaalosalosakonnale.

Lõpetuseks laenan ühelt plakatilt teksti, mida ametnikudki meele pidama peaksid –

"Lahendamata invaprobleemidega jääme Euroliidu ukse taha!"

HILJA ILVES VLS tel. 278 - 20 336

VÕRRELDES TEISTEGA

Soome Iseseisva Elu Keskuse juhid ja kursuse korraldajad.

Maikuu kinkis mulle toreda võimaluse jälle midagi uut ja kasulikku õppida ning kohtuda sõpradega Helsingis – Kynnys (Soome Iseseisva Elu Keskus) korraldas kuuepäevase koolituse iseseisva elu põhimõtetest.

Tallinnas kuulsime, et koolitusele on tulemas ka puuetega inimesi Moskvast ja Sankt-Peterburist. Tundsin siirast rõõmu võimaluse üle teada saada, kuidas läheb elu meie idanaabritel, mis on nende tänased probleemid ning kuidas sealmail puuetega inimeste elu riiklikul tasandil korraldatakse. See, et nende elukvaliteet meie omast parem pole, on niigi selge, kuid mida vähem võimalusi, seda leidlikum tuleb olla inimestel endil ja nii lootsin, et kuulen venelastelt midagi erakordset või põnevat, mida ehk meilgi rakendada võiks. Juhtus aga nagu tihtipeale – ootad üht, näed aga hoopis midagi muud.

Soomlaste vastuvõtt oli südamluk ja korraldus nagu alati kõrgel tasemel. Majutus ühes Helsingi kesklinna hotellis oli mugav ning toit rikkalik. Üllatuseks valdas söögisaali personal vene keelt ning meid teenindati täpselt meie soovide kohaselt.

Kuna Vene grupid olid sõitnud Helsingisse oma bussiga, siis otsustasid korraldajad, et ka Eesti grupp (4 inimest) võib sellega kursustele sõita, eriti kuna see oli kohaldatud ratasatoolide jaoks. Sisenedes sellesse bussi, sain selge pildi, kuidas nad seal

elavad. Väike ja kitsas tõstuk, kuhu ratastool hädavaevu mahtus, nõksutas mind sisse. Kui palusin oma tooli kinnitada, sain vastuseks. "Küll me hoiame sind kinni, ära karda!" Täna sin taevast, et olin kaasa võtnud oma kinnitusrihmad, millega mind nüüd juhuslike konksude ja tugipostide külge kinnitati. Ülejäänud seltskonna sõit läks sedaviisi, et järgiti juhi kõrval istuja hüüatusi: "Rebjata, deržites! Seitšas povoratšivajem!" (Semud, hoidke kinni! Hakkame pöörama!)

Nähes kõike seda ning nende viletsaid ja vanu ratastoole mõtlesin, et peab olema kangelane, et nendes tingimustes elada. Kui Tallinnas sõidaks minu maja ette selline buss, keelduksin sellega sõitmast, kuna buss ei vasta turvalisusele ja vajadustele. Vene grupp Helsingis oli õnnelik sellegi üle.

Koolitus kestis 6 päeva. Soomlased mõtestasid järk-järgult lahti iseseisva elu väärtusi ja põhimõtteid. Venelastele oli see kõik nii võõras, et neljandal päeval nad küsisid: "Milleks te seda kõike õpetate ja jutustate, meil ei ole seda niikuinii võimalik ellu viia?" Sel hetkel sain aru, et meie puuetega inimeste elu siin Eestis ei olegi nii sünge ja kehvas olukorras, kui meile tihti tundub. Seisame just vahepeal – Soome ja muud Lääneriigid ees, kuhu soovime jõuda, Venemaa taga meenutamaks, kust me oleme tulnud ja kui kaugele jõudnud. Sain tuua Eestit näiteks venelastele, et pole midagi võimatut. Kunagi olime samas olukorras – polnud ei ratastoole ega riigipoolset huvi ning finantseerimist. Kuid kindel tahtmine ja initsiatiiv suudavad palju.

Koolituse lõpupoole, pärast kõiki huvitavaid grupitöid ja diskussioone, hakkasid ka venelased uskuma eneseteostuse reservidesse.

Hüvasti jätta oli väga kahju. Vahetasime aadresse, lubasime pidada sidet. Loodetavasti täitusid kõigi kursustele sõitnute ootused.

INNA HALTSONEN

Замечу только, что мероприятие несколько затянулось и некоторые участники, в том числе и я, с трудом выдержали до конца. И лучше, пожалуй, проводить такие встречи в более теплое время года.

Под редакцией прекрасного человека Хаги Шейна, известного многим по телепередаче "Очечник" и при участии инвалидов в Эстонии издаётся инфолисток "Sinuga" ("С тобой"), посвящённый проблемам жизни, труда, творчества и лечения людей с физическими недостатками. Как человеку, связанному с журналистикой на протяжении двадцати лет, мне хотелось бы видеть это издание в будущем более объёмным и интересным. Нужно информировать людей, страдающих мышечными заболеваниями (и другими) о всем новом в науке и медицине, связанном с этими недугами. А то порой прочтёшь, например, такую "сенсацию", что только ахнешь да почешешь на затылке ... Листая недавно пожелтевшие страницы старых газет, попал на сообщение о том, что еще "20 марта 1975 года Государственный комитет Совета Министров СССР по делам изобретений и открытий зарегистрировал открытие за Но 157 ... Оказалось, чтобы заставить мышцу активно приживаться и развиваться, нужно серьёзно разрушить её структуру. Это приводит к образованию мышцеобразующих клеток – миобластов. А самое сильное нарушение – до состояния фарща – дает возможность сформировать после трансплантации новый мышечный орган, способный к нормальной работе". Была названа там и фамилия автора открытия – профессора А. Студитского.

Когда я рассказал об этой сенсации профессору А. Метспалу, он только иронично улыбнулся и развел руками.

На этом собрании я вступил в члены общества, так как понял, что поодиночке, сидя как улитка в своей раковине, гораздо сложнее бороться со своими недугами. Гораздо легче делать это всем вместе. Не надо думать, что болезнь – личное дело каждого. Это – проблема всего человечества. Необходимо приблизить тот день, когда общими усилиями больных, врачей, учёных, всех людей доброй воли удастся излечивать генетические заболевания. Пусть не мы и даже не наши дети, но внуки растут здоровыми, счастливыми и свободными от болезней, которыми страдали их предки. Вместе преодолеем!

ВАДИМ ВАХА Тел. 444-521